

Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, од свог оснивања до данас, ради на успостави државног система безбједности хране, а све у циљу доприноса високом нивоу заштите здравља потрошача и заштите интереса произвођача на подручју цијеле Босне и Херцеговине.

Нови концепт и политика безбједности хране у свијету последњих је деценија доживјела суштинску промјену у смислу преласка са контроле финалних производа на свеобухватни интегрисани систем безбједности – "од фарме до стола".

Да би овај интегрисани систем заживио у Босни и Херцеговини била је потребна нова легислатива усаглашена са законодавством ЕУ *Acquis communautaire*.

Агенција за безбједност хране БиХ у сарадњи са надлежним органима припремила је правни оквир, а сада сlijеди пут имплементације.

Директор др. сцн. Сејад Мачкић

Мисија

Мисија Агенције за безбједност хране БиХ је:

- осигурање безбједности хране и хране за животиње,
- обављање научних и стручно-техничких послова из Закона о храни, („Службени гласник БиХ“ број 50/04),
- примјена међународних конвенција и међународних споразума из подручја безбједности хране и хране за животиње обавезујућих за Босну и Херцеговину.

Вијеће министара, на приједлог Агенције, у сарадњи са надлежним органима, доноси проведбене прописе о примјени било којег поступка у производњи, преради, обради и дистрибуцији, а који може утицати на хигијену и здравствену исправност хране и хране за животиње.

На основу одредби Закона о храни Вијеће министара, на приједлог Агенције за безбједности хране Босне и Херцеговине у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, доноси проведбене прописе којима се уређује квалитет хране, ради:

- а) заштите потрошача,
- б) омогућавања потрошачима да изврше избор у вези са храном коју употребљавају,
- ц) заштите интереса произвођача.

О Агенцији

Агенција за безбједности хране Босне и Херцеговине је самостална управна организација са сједиштем у Мостару, основана одлуком Вијећа министара БиХ од 08.03.2005. године („Службени гласник БиХ“ број 22/05) на темељу Закона о храни („Службени гласник БиХ“ број 50/04).

Босна и Херцеговина прати измјене ЕУ законодавства у подручју безбједности хране од 2004. године када је усвојен Закон о храни који је усклађен са ЕУ Regulation 178/2002, којим се уређује област безбједности хране у Босни и Херцеговини и представља оквир за усклађивање са правним наслијеђем ЕУ у подручју безбједности хране. Агенција иницира, припрема и организира израду проведбених прописа из Закона о храни. Састоји се од Уреда директора и четири сектора:

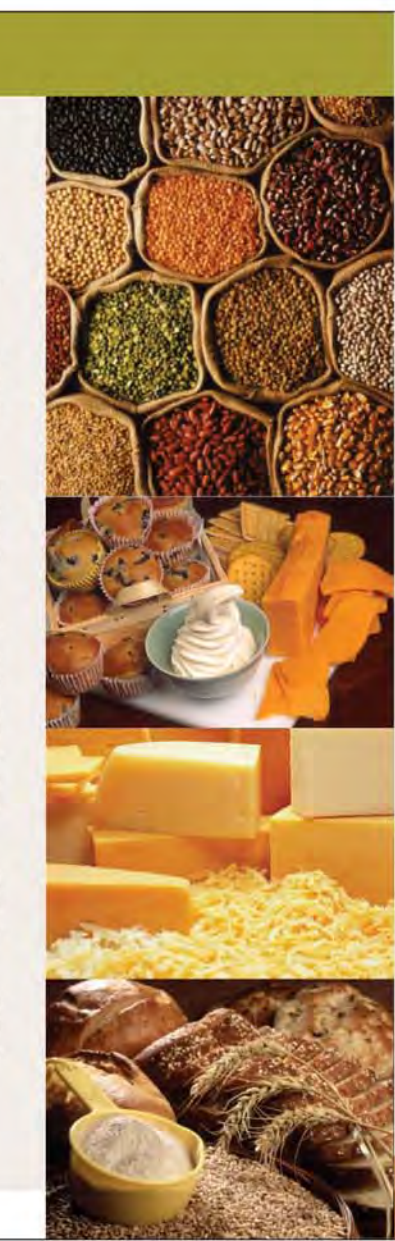
Сектор заједничке службе, Сектор анализе ризика, Сектор за управљање кризом и хитним случајевима, Сектор службене контроле, праћења, управљања ризиком и обавјештавања о ризику.

Тијела агенције су: Управни одбор, Директор, Савјетодавно вијеће, Научно вијеће и Научни одбори.

Дјелатности Агенције

- 1) Агенција је обавезна пружати научне савете, те научну и техничку подршку законодавству и политици Босне и Херцеговине у свим подручјима која имају директан или индиректан утицај на безбједност хране и хране за животиње. Она даје независне податке о свим питањима у оквиру тих подручја и преноси податке о ризицима.
- 2) Агенција представља контактну тачку за активности у комисији Codex Alimentarius.
- 3) Агенција је дужна допринијети високом нивоу заштите живота и здравља људи те, у том смислу, водити рачуна о здрављу и добробити животиња, здрављу биља и околиша, на територији Босне и Херцеговине.
- 4) Агенција је дужна прикупљати и анализирати податке како би се омогућило карактеризовање и праћење ризика који имају директан или индиректан утицај на безбједност хране и хране за животиње.
- 5) Задачи Агенције обухватају и пружање:
 - а) научних савета, те научну и техничку подршку везану уз људску прехрану у вези са законодавством Босне и Херцеговине, као и помоћи у комуникацији везано уз питања прехране у оквиру програма здравствене заштите у Босни и Херцеговини,
 - б) научних мишљења о другим питањима везанима уз здравље и добробит животиња и здравље биља,
 - ц) научних мишљења о производима, укључујући храну и храну за животиње везано уз генетски модифициране организме.
 - д) Агенција је дужна пружати научна мишљења која ће служити као научна основа за израду и усвајање мјера Вијећа министара, а која су у оквиру дјелатности Агенције.
 - е) Агенција је дужна обављати своје задатке у условима који ће јој омогућити да буде референтна тачка захваљујући својој независности, научној и техничкој квалитети мишљења које даје и информација које просљеђује, транспарентности својих процедура и метода рада и пажњи коју посвећује provedби повјерених јој задатака.
 - ж) Агенција је дужна дјеловати у уској сарадњи са надлежним органима, који су обавезни унутар својих надлежности, осигурати испуњење задатака Агенције.
 - з) Агенција и надлежни органи сарађују у унапређењу ефективне повезаности између функција процене ризика, управљања ризиком и објаве ризика.

Задаци Агенције

- а) Пружа надлежним органима најбоља научна мишљења у свим предметима утврђеним законодавством и о свим питањима у оквиру својих дјелатности,
- б) унапређује и координира развој јединствених методологија оцјенивања ризика у подручјима у оквиру своје дјелатности,
- ц) иницира, припрема и организује израду проведбених прописа из овога закона,
- д) пружа научну и техничку подршку надлежним органима у подручјима у оквиру своје дјелатности и кад се то од ње затражи, у тумачењу и разматрању мишљења оцјене ризика,
- е) ставља на располагање научне студије у оквиру својих дјелатности,
- ф) подузима мјере којима се утврђују и карактеришу ризици који се појављују у подручјима у оквиру своје дјелатности,
- г) успоставља систем мрежа организација које дјелују у подручјима у оквиру њене дјелатности и одговора за њихово дјеловање,
- х) пружа научну и техничку помоћ у поступцима управљања кризним стањима које проводе надлежни органи везано за безбједност хране и хране за животиње,
- и) осигурава да јавна тијела и заинтересоване стране хитно добију поуздане, објективне и одрежене податке у подручјима у оквиру дјелатности Агенције,
- ј) изражава самостално властито закључке и усмјерења о питањима у оквиру своје надлежности.

Подршка Агенцији

Од почетка рада Агенције, 2006 године, подузете су активности како би се успоставио један систем безбједности хране у БиХ. Тај систем данас по многоме добро функционише , прије свега Агенција је у сталној комуникацији са представницима државних институција, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а посебно са инспекторима и научно - истраживачким институцијама. ЕУ путем IPA претприступних фондова осигурава је средства за подршку проведби Закона о храни у БиХ. Један од важних услова у процесу европских интергација је питање безбједности хране. Систем безбједности хране је кључна област у ЕУ јер има утицај на здравље људи, али од велике важности су и стандарди који се примјенују у систему безбједности хране. Овим пројектом настоји се осигурати проведба законодавства о безбједности хране у БиХ кроз јачање људских ресурса како би се на тај начин постигао висок степен безбједности хране и повећање конкурентности пољопривредних производа из БиХ на домаћем и на ЕУ тржишту. Најбитније компоненте пројекта су утврђивање капацитета Агенције за безбједности хране како би се побољшала реализација задатака који произилазе из легислативе о храни, посебно оних који се односе на процену ризика, управљање ризиком и комуникацију са свим заинтересованим који су укључени у ланца сигурности хране, унапређење безбједности хране, хигијене и контроле квалитета кроз јачање капацитета инспекцијских служби, јачање система лабораторија како би нови овлашћени лабораторији извршавали специфичне анализе утемељене на међународно признатим методама и процедурама, успостава регистра предузећа која посљују с храном у БиХ и, на крају, побољшање тржишне позиције произвођача хране и прехранбене индустрије путем провођења програма безбједности хране и стандарда самоконтроле.

Сарадња са другим научно - истраживачким институцијама

- УНИВЕРЗИТЕТ ИСТОЧНО САРЈЕВО: Медицински факултет, Пољопривредни факултет, Технолошки факултет
- УНИВЕРЗИТЕТ БИХАЋ: Биотехнолошки факултет
- УНИВЕРЗИТЕТ МОСТАР: Агротехнички факултет
- УНИВЕРЗИТЕТ БАЊА ЛУКА: Медицински факултет, Пољопривредни факултет, Технолошки факултет

АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ХРАНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- УНИВЕРЗИТЕТ ТУЗЛА: Медицински факултет, Технолошки факултет, Фармацевтски факултет, Природно - математички факултет
- УНИВЕРЗИТЕТ САРЈЕВО: Ветеринарски факултет, Медицински факултет, Пољопривредно - прехранбени факултет, Фармацевтски факултет, Природно - математички факултет
- СВЕЧИЛИШТЕ МОСТАР: Агротехника и Прехранбено - технолошки факултет, Медицински факултет

Пројекти Агенције

Пројекти финансирани од стране ЕУ Пројект Свјетске банке - ARDP Поддршка јачању Агенције за безбједност хране БиХ - пројект којег финансира Шпанска Агенција за међународну техничку сарадњу

Међународна сарадња

Агенција за безбједност хране представља националну контакт тачку за сарадњу са:

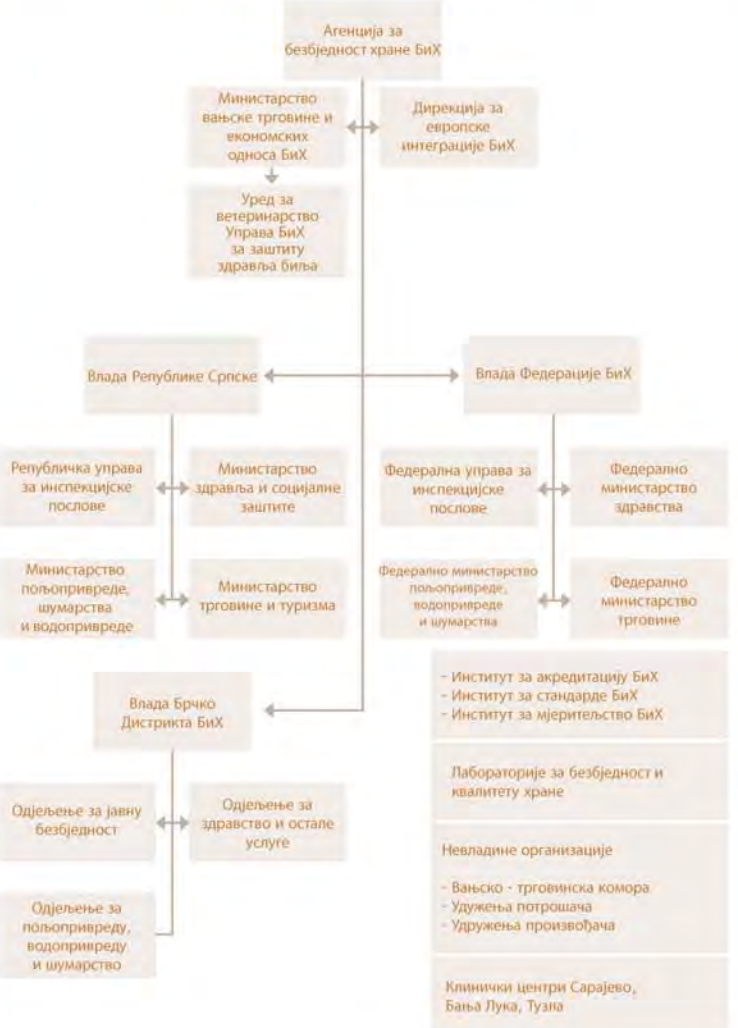
- Комисијом Codex Alimentarius
- Глобалном мрежом националних ауторитета из области безбједности хране (The International Food Safety Authorities Network, INFOSAN)
- Системом брзог уобуњавања за храну и храну за животиње (Rapid Alert System for Food and Feed, RASFF)
- Европском ауторитетом за безбједност хране (European Food Safety Authority, EFSA)
- Европском комисијом (DG SANCO) за област безбједност хране

Едукација

Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, у сарадњи са Уредом за техничку помоћ и размијену информација Европске комисије (TA IEX) организује семинаре и радионице на којима је досад едуцирано неколико стотина државних службеника, представника инспекцијских служби ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. У склопу иницијативе Европске комисије DG SANCO омогућене су едукације у иностранству из области које се тичу надзора система безбједности производње хране. Циљ ових едукација је јачање капацитета институција ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, посебно у погледу јачања капацитета лабораторија и доедукације инспектора, што доприноси и подизању степена безбједности хране у Босни и Херцеговини.

Сарадња Агенције са надлежним органима у систему безбједности хране

Босна и Херцеговина је држава у југоисточном дијелу Европе, смјештена на западу Балканског полуострва. Са сјевера, запада и југозапада граничи са Хрватском, а са истока са Србијом. На југоистоку граничи са Црном Гором. Главни град државе је Сарајево. Босна и Херцеговина административно се састоји од два ентитета и дистрикта: Федерација БиХ, Република Српска и Брчко Дистрикт БиХ. Према последњем службеном попису становништва из 1991. године Босна и Херцеговина је имала 4.377.033 становника. Укупна површина земље је 51.129 км2.

ВИЈЕЋЕ МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ХРАНЕ БИХ
Адреса: Улица др. Анте Старчевића 66, 88 000 Мостар, Босна и Херцеговина
Телефон: 036/397-217
Факс: +387 36 397 206
Е-маил: агенција@фса.збв.ба
Веб ситем: www.фса.збв.ба

Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине

Издавање брошуре помогнуто је од: